

«**ВЕРХОВІНА**» — краєзнавчий музей. Засн. 1932 у м. Стрий, нині Львів. обл. Організатори — [Р. Домбчевський](#), [О. Сілецький](#), [О. Бачинська](#), [І. Максимчук](#). Від 1939 — держ. краєзнавчий музей, від 1992 — сучасна назва. Спочатку розміщ. на 1-му поверсі будинку «Нар. торгівлі» на Ринковій площі, від 1939 — у 5-ти кімнатах рай. Будинку культури, під час 2-ї світової війни та від 1948 — в колиш. особняку Є. Олесницького (нині вул. Є. Олесницького, № 15). Збереженню фондів музею у роки нім. окупації та післявоєн. період сприяли краєзнавці [О. Сілецький](#), [Р. Лисович](#). 1940–58 фонди збільшилися від 1,5 до 9 тис. од. зберігання. За часів СРСР музей існував як масово-освіт. ідеол. центр, і лише після здобуття Україною незалежності повернувся до свого первин. призначення — відтворювати, зберігати і примножувати правдиву історію краю. Осн. напрям діяльності — дослідниц.-пошук. і наук. робота. Нині фонди музею становлять понад 26,5 тис. од. зберігання, серед них — універсали польс. королів, датовані 1547 і 1563, рукописи 16 ст., стародруки, «Кобзарь» [Т. Шевченка](#) (С.-Петербург, 1840), книга перепису земел. угідь на Стрийщині за 1787, дерев'яний плуг 1720. Основу колекції нар. одягу, монет, медалей становлять речі, зі-

брані чл. однойм. краєзнав. товариства. У музеї зберігаються матеріали розкопок археол. експедицій на тер. краю, зразки побут. речей і виробів майстрів нар. мистецтва, матеріали про громадсько-культурне життя і нац.-визв. рух на Стрийщині. Стаціонарні та пересувні виставки, створ. на основі новозібраних експонатів, відтворюють значимість краю в історії України — «Січові стрільці», «ЗУНР», «ОУН», «УПА», «Пласт», «Просвіта», «Сільський господар», «Союз українок», «Шістдесятники». Музей проводить наук. конф., матеріали яких друкуються в «Краєзнавчому віснику». На правах відділів діють музеї [О. Бачинської](#) і [П. Обалю](#), мемор. комплекс «Борцям за волю України», виставк. зал.

Рекомендована література

1. Стрийщина: Істор.-мемуар. зб. Нью-Йорк, 1990;
2. Верес Г. Світлиця пам'яті: З історії Стрий. музею «Верховина» // Хвилі Стрия. Л., 1995;
3. Краєзнавчий вісник: Зб. краєзнав. розвідок. Стрий, 2002. Вип. 1.

[Г. В. Верес](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Верховина / [Г. В. Верес](#) // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: [І. М. Дзюба](#), [А. І. Жуковський](#), [М. Г. Железняк](#) [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-33685>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).